

ПРИРОДА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ

Оксана Іванівна РОМАНОВСЬКА,

*аспірант Відкритого міжнародного
університету розвитку людини «Україна»,
romanovskaoxi@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0001-6314-2362>*

Своєрідність «адміністративно-правового забезпечення» полягає у тому, що 1) адміністративне право за своїм глибинним призначенням має визначатися як «право забезпечення і захисту прав людини». У цьому – сутність усієї трансформації теорії і практики українського адміністративного права на сучасному етапі [1, с. 67]; 2) до правовідносин, що є предметом адміністративного права, належать відносини державного управління. Як справедливо стверджує В. Я. Тацій, що правові відносини державного управління – це врегульовані нормами права суспільні відносини, які утворюються з приводу здійснення державної влади у зв'язку з необхідністю управління справами держави і суспільства. Їх учасники є носіями суб'єктивних прав та юридичних обов'язків у взаємодії та взаємовідносинах з приводу вирішення питань суспільної життєдіяльності за допомогою державної влади [2, с. 438]; 3) однією з найважливіших правових форм управління є продукування правових актів управління, оскільки правові акти є важливим організаційним засобом у вирішенні завдань, які поставлені перед органами управління [3, с. 63]; 4) адміністративне право – це галузь права, норми якої регулюють суспільні відносини управлінського характеру, що виникають у зв'язку з організацією та безпосереднім здійсненням виконавчої і розпорядчої діяльності органами виконавчої влади, а також у зв'язку із здійсненням іншими державними органами внутрішньо-організаційної управлінської діяльності [4, с. 8].

Викладене дає підстави стверджувати, що своєрідність адміністративно-правового забезпечення полягає не лише у особливостях адміністративних норм та адміністративно-правовому регулювання, а у тому, що саме адміністративне право дає можливість розкрити форми та методи діяльності органів державної влади [5, с. 18].

На нашу думку, «адміністративно-правове забезпечення» – це безперервна професійна діяльність суб'єктів публічної адміністрації, яка здійснюється за допомогою адміністративно-правових засобів та способів, спрямованих на створення належних умов для ефективної реалізації, охорони, захисту та відновлення прав і свобод громадян.

Ознаками адміністративно-правового забезпечення є:

- безперервна професійна діяльність суб'єктів публічної адміністрації;
- застосування адміністративно-правових засобів та способів;
- мета полягає у створенні належних умов для ефективної реалізації, охорони, захисту та відновлення прав і свобод громадян.

Перш ніж приступити до дослідження правової категорії «адміністративно-правового забезпечення діяльності органів державної виконавчої служби», на наш погляд, доцільно було б розглянути поняття «діяльність органів публічної адміністрації», невід'ємною частиною якої є «діяльність органів державної виконавчої влади». Саме тому, необхідно, перш за все, з'ясувати сутність поняття «публічної адміністрації», яка узагальнює у собі усі суб'єкти публічного адміністрування, в тому числі й державну виконавчу службу.

В. Б. Авер'янов під терміном «публічна адміністрація» пропонує розуміти сукупність органів виконавчої влади та органів виконавчого самоврядування, підпорядкованих політичній владі, які забезпечують виконання закону та здійснюють інші публічно-управлінські функції [6, с. 117].

О. Г. Стрельченко визначає «публічну адміністрацію» як функціонально-організаційну сукупність суб'єктів адміністрування, наділених владними повноваженнями щодо реалізації публічних інтересів [7, с. 196].

У запропонованих визначеннях науковців-адміністративістів ми бачимо, що досліджувана категорія визначається як величезна сукупність органів, а саме: органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, які здійснюють публічне адміністрування у суспільстві.

Як ми бачимо, що зазначена категорія на сьогоднішній день уже не визнана науковою новизною у правовій науці, лише визнано те, що вона є основоположною категорією для адміністративно-правових наук і саме адміністративне право забезпечує реалізацію функцій усієї публічної адміністрації. Як бачимо її характеризують за допомогою різноманітних розширених підходів [8, с. 196; 9, с. 41].

Щоб визначити місце органів державної виконавчої служби у системі публічної адміністрації необхідно відзначити те, що до системи органів виконавчої влади входять: Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади; міністерства, державні служби, інспекції, агентства, центральні органи зі спеціальним статусом як центральні органи виконавчої влади; місцеві державні адміністрації як місцеві органи державної виконавчої влади. Як бачимо із класифікації суб'єктів публічної адміністрації органи державної виконавчої служби належать до системи центральних органів виконавчої влади.

Відповідно під діяльністю публічної адміністрації, на наш погляд, необхідно розуміти безперервне, професійне виконання владних повноважень та реалізацію інших функцій адміністрування органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, з метою задоволення публічних інтересів.

З метою дослідження адміністративно-правової діяльності органів державної виконавчої служби необхідно відзначити те, що саме діяльність органів державної виконавчої влади є похідною категорією стосовно діяльністю публічної адміністрації. А тому ці категорії, на наш погляд, доцільно визначити як родо-видові категорії, де родовою є діяльністю публічної адміністрації, а її видовою категорією є діяльність органів державної виконавчої служби.

Необхідно відзначити, що дана категорія не визначена як на законодавчому так і на науковому рівні.

Саме тому назріла необхідність у дослідженні такої категорії як «діяльність органів державної виконавчої служби».

Такими чином, відзначимо, що під «діяльністю органів державної виконавчої служби» необхідно розуміти примусове виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб) та забезпечення своєчасного, повного і неупередженого виконання рішень у порядку, встановленому законодавством, з метою задоволення публічних інтересів.

Із наведеного визначення, необхідно сформулювати ознаки «діяльності органів державної виконавчої служби», якими є: примусове виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб); забезпечення своєчасного, повного і неупередженого виконання рішень у порядку, встановленому законодавством; мета діяльності органів державної виконавчої служби полягає у задоволенні публічних інтересів.

Список використаних джерел:

1. Авер'янов В. Б. Доктринальні засади сучасного розвитку і реформування українського адміністративного права. / Виконавча влада і адміністративне право / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. К. : Вид. дім «Ін Юре», 2002. С. 60-73.
2. Тацій В. Я. Утвердження і забезпечення прав та свобод людини – головний конституційний обов'язок демократичної, правової, соціальної держави. *Вісник Академії правових наук України*. 2000. № 4. С. 3-18.
3. Советское административное право : учебник / под ред. В. И. Поповой, М. С. Студенкиной. М.: Юрид. лит., 1982. 288 с.
4. Кісіль З. Р. Адміністративне право : навч. посіб. – 3-те вид. К. : Алерта ; ЦУЛ, 2011. 696 с.
5. Надьон О. В. Адміністративно-правове забезпечення фінансової безпеки банків: поняття та необхідні ознаки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, 2016. Серія «ПРАВО». Випуск 39. Том 2. С. 17- 21.
6. Авер'янов В. Б. Реформування українського адміністративного права: ґрунтовний привід для теоретичної дискусії. *Право України*. 2003. № 5. С. 117–122.
7. Стрельченко О. Г. Регулювання сфери обігу лікарських засобів: адміністративно-правове дослідження: монографія. Київ : Видавничий центр «Кафедра», 2019. 400 с.
8. Стрельченко О. Г. Публічне адміністрування у сфері обігу лікарських засобів. дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07. Державний університет внутрішніх справ. Дніпро, 2019. 552 с.
9. Стрельченко О. Г. Доктринальна характеристика забезпечення діяльності органів державної виконавчої служби Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право». № 61. 2020 р. С. 40-44.